

Szabó Dénes

Makón született 1947. március 6-án. Tanulmányait Szegeden a Tömörkény István Zeneművészeti Szakközépiskolában (1961–1966), Miskolcon a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolán (1966–1969) és Budapesten a Népművelési Intézetben (1975–1979) végezte.

Fuvola, szolfézs és általános iskolai ének-zene tanári diplomája megszerzése után a nyíregyházi (4-es számú) Kodály Zoltán Általános Iskolában tanít éneket (1969-től), megalakítja a Cantemus gyermekkart (1975), a Cantemus fiú vegyeskart (1981), a Pro Musica leánykart (1986), a Cantemus vegyeskart (1998). Tanít a Művészeti Szakközépiskolában zenetörténetet (1986–1998), a Nyíregyházi Főiskolán kórusirodalmat (2006–2007), a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karán karvezetést, kargyakorlatot, kórusirodalmat (2001–2017). A 2003-ban az önkormányzat által létrehozott Cantemus Kórusintézmény igazgatója és vezető karnagya lett.

Több nemzetközi kórusversenyen volt zsűritag, például Debrecen (1998, 2005, 2018), Bréma (2004), Celje (2009), Budapest (2009), Bécs (2012), Riga (2013), vagy a Japánban, Tokyóban Kocsár Miklós tiszteletére rendezett nemzeti kórusversenyen (2002, 2004, 2006, 2008).

Konferenciákon bemutató kóruspróbákat, előadásokat tartott a világ számos pontján, az ISME konferenciákon: Varsó (Lengyelország, 1980), Canberra (Ausztrália, 1990), Szöul (Dél-Korea, 1992), Hartford (USA, 1993), Amszterdam (Hollandia, 1996).

Karvezetői kurzusokat tartott a Tokyo Cantat rendezvényein (1997, 1998, 1999, 2002, 2003), és számos egyéb japán kórusrendezvény keretében, de Hong Kongban (2013, 2015), Kínában (2014) és a két évente megrendezett Nyíregyházi Nemzetközi Cantemus Kórusfesztivál keretében 1997-től rendszeresen.

Az első országos elismerés időpontjától, 1975-től nemzetközi versenyeken, fesztiválokon, hangversenykörutakon, rendezvényeken sikerrel vett rész kórusaival (Cantemus gyermekkar, Pro Musica leánykar) Európa majd minden országában, valamint Japán, Taiwan, Hong Kong, Kína, Amerika, Kanada, Ausztrália, Dél Korea, Oroszország, Fülöp-szigetek, Singapur különböző városaiban. Az eredményességet a versenyeken szerzett több mint ötven első díj, különdíjak, nagydíjak, karnagyi díjak sora bizonyítja. CD-, rádió-, TV és DVD felvételek sora őrzi a közel 50 év munkáját.

Tagja a Magyar Zeneművészeti Társaságnak, a Magyar Kodály Társaságnak, a Bárdos Lajos Társaságnak, a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetségének (KÓTA), 2013 óta a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja, 2016-tól a Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei tagcsoportjának elnöke.

Jelentős kitüntetései, díjai a művészi munka elismeréséért: Liszt Ferenc-díj (1985), Nyíregyháza Díszpolgára (1992), Bartók Béla-Pásztory Ditta-díj (1993), Kossuth-díj (2000), Magyar Örökség-díj (2004), Prima-díj (2004), Kölcsey-emlékplakett (2009), Az év embere a megyében (2010), Fonogram-díj a Bartók CD-ért (2010), Makó Város Emlékérme (2011), Guidoneum-díj (Arezzo, 2012, Életműdíj az európai kóruskultúráért), a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja (2013), IFCM Életmű-díj (Hong Kong, 2013), A Nemzet Művésze (2014), Nyíregyháza Örökös Karnagya (2014), Tőkés-díj a magyarság érdekében kifejtett tevékenységéért (2017), a Felkelő Nap Arany- és Ezüst Sugarainak Rendje (Japán 2017, a japán kormány külföldieknek adható legmagasabb elismerése), Beregdaróc díszpolgára (2018), KÓTA Életmű-díj (2019).